

Tilburg University

Rubriek "Opsporing en politie"

Fijnaut, C.J.C.F.

Published in:

Panopticon: Tijdschrift voor Strafrecht, Criminologie en Forensisch Welzijnswerk

Publication date:

1988

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):

Fijnaut, C. J. C. F. (1988). Rubriek "Opsporing en politie". *Panopticon: Tijdschrift voor Strafrecht, Criminologie en Forensisch Welzijnswerk*, 9(1), 77-79.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Opsporing en politie

1. BOEKEN EN RAPPORTEN

Vóór alles moet hier, wat de binnenlandse literatuur betreft, melding worden gemaakt van het onderzoeksrapport dat H. HAMAEKERS, M. HOOGMARTENS en M. REYNDERS, verbonden aan het Provinciaal Politie- en Studiecentrum Limburg resp. de Limburgse Raad voor Samenlevingsopbouw, hebben geschreven over de *Bovenlokale samenwerking tussen gemeentelijke politiekorpsen* in de provincie Limburg. Het geeft niet alleen een beeld van de bestaande samenwerkingsvormen maar verschaft ook enige duidelijkheid omtrent de behoeften en wensen op dit vlak. Van een geheel andere orde is het journalistieke document dat J. VANDER VELPEN heeft geschreven over *De CCC, de staat en het terrorisme* (Uitgeverij EPO), met het oog op het komende CCC-proces, alleszins de moeite van het lezen waard. In aansluiting op deze reportage over (het optreden tegen) de CCC kan overigens melding worden gemaakt van het verslag van het internationale symposium dat in maart 1987 werd gehouden aan de Rechercheschool te Zutphen (Nl.) over observatie-technieken: *Police Cooperation in Europe*, geredigeerd door C. FIJNAUT en R. HERMANS (Lochem, J.B. van den Brink & Co.).

Verder zijn er in de voorbije maanden diverse interessante artikelen gepubliceerd. Achtereenvolgens betreft het hier:

— VAN DOORSLAER, R., 'La police belge et le maintien de l'ordre en Belgique occupée', *Revue du Nord*, 1987, nr. 2, p. 73-101;

— DUNAND, M.A., 'Violence et panique dans le stade de football de Bruxelles en 1985: approche psychosociale des événements', *R.D.P.*, 87e jg., 1987, nr. 5, p. 403-440;

— DE NAUW, A., 'De toelaatbaarheid van de politie-infiltratie in België', in: *Naar eer en geweten; Liber Amicorum J. Rummelink*, Arnhem, Gouda Quint, 1987, p. 443-454.

— FRANCO, B., 'Les cellules communistes combattantes: les deux figures d'une inversion', *Sociologie du Travail*, 1986, nr. 4, p. 458-483.

Denkend aan Nederland kan ten eerste de

aandacht worden gevestigd op de bundel opstellen die door P. VAN REENEN is samengesteld over de problematiek van *Het politiebestedel* (Arnhem, Gouda Quint). Voorts zijn er door J.B.H.M. SIMMELINK interessante gedachten over de bevoegdheden, methoden en middelen van de politie in de pro-actieve opsporing gepubliceerd bij dezelfde uitgeverij: *De rechtsstaatgedachte achter art. 1 Sv.* Tenslotte is van de hand van W. BROER, C.C. SCHREUDER en C.D. VAN DER VUIVER de langverwachte *Eindbalans* van de organisatieveranderingen bij de politie in Haarlem verschenen. Hierin worden m.n. de resultaten na 3 jaar werken met wijkteams geschetst (Ministerie van Binnenlandse Zaken, Directie Politie, Stafafdeling Onderzoek).

Kijkend naar de Zuiderburen dient allereerst melding te worden gemaakt van de verschijning van weer een nieuw bibliografisch boek, nl. J.L. LOUBET DEL BAYLE. *Guide des recherches sur la police* (Centre d'Etudes et de Recherche sur la Police, Presses de l'Institut d'Etudes Politiques de Toulouse). Verder is enige tijd geleden de handelseditie uitgebracht van het proefschrift van R. LEVY over het justitiële politieoptreden in zijn land: *Du suspect au coupable; le travail de police judiciaire* (Genève, Editions Médecine et Hygiène, 1987).

De blik wendend naar het Oosten springt voor alles het boek dat A. MERGEN over de geschiedenis van het Bundeskriminalamt heeft geschreven, in het oog: *Die BKA story* (München, F.A. Herbig). Verder zijn er 2 belangrijke boeken over het SS-politieapparaat verschenen. Het eerste, van de hand van J. TUCHEL en R. SCHATTENFROH, is getiteld *Zentrale des Terrors* en handelt over de organisatie en werking van het hoofdkwartier van de Gestapo aan de Prinz-Albrecht-Strasse 8 (Berlin, Siedler Verlag). Het tweede is het proefschrift van R.B. BIRN over *Die höheren SS- und Polizeiführer; Himmlers Vertreter im Reich und in den besetzten Gebieten* (Düsseldorf, Droste). Ook de figuur van R. JUNGCLAUS komt in deze studie natuurlijk aan bod.

Tot slot is het moeilijk om niet te wijzen op de boeiende 'biografie' die F.A. PICHLER heeft geschreven over zijn vader die van 1901 tot 1938 belangrijke functies vervulde bij de Weense Politie: *Polizeihofrat P.; ein treuer Diener seines ungetreuen Staates* (Wien, Verlag für Gesellschaftskritik).

2. WETGEVING

In het *Staatsblad* van 20 augustus jl. (p. 12416-12421) is het *Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 3 april 1929 houdende inrichting van de openbare veiligheid* van 20 juli 1987, voorzien van het *Verslag aan de Koning* en het *Advies van de Raad van State*, gepubliceerd. Dit is het besluit waarin de oprichting van 'een bijzondere brigade belast met de beteugeling van zware criminaliteit die zich uitstrekt of kan uitstrekken over het hele land of tot in het buitenland', bij het Commissariaat-Generaal van gerechtelijke politie wordt geregeld. In een bijhorend Ministerieel Besluit van 29 juli 1987 is de toekenning van een bijzondere toelage (7000 fr.) aan de leden van deze brigade vervat.

3. PARLEMENT

3.1. Kamer

In de Kamer zijn in de tweede helft van 1987 nogal wat wetsvoorstellen ingediend die op de één of andere manier ook aan het politiewezen en aan de opsporing raken. Het minst belangrijke is wellicht het *Wetsvoorstel houdende bestrijding van geweld tijdens betalende openbare manifestaties* (*Parl. St.*, Kamer, 1986-1987, 897/1), ingediend door dhr. VANHORENBEEK, waarin concreet wordt voorgesteld om een deskundige adviescommissie op te richten. Dhr. VANDEN BOSSCHE diende op 11 juni 1987 een *Voorstel tot instelling van een onderzoekscommissie inzake de Staatsveiligheid en de Veiligheidsdienst van het leger* in (*Parl. St.*, Kamer, 1986-1987, 922/1). De bedoeling van dit voorstel was vooral om een commissie te installeren die zou nagaan hoe parlementaire controle op de genoemde diensten zou kunnen worden georganiseerd. Het *Voorstel tot instelling van een onderzoekscommissie belast met het onderzoek naar de werking en de bevoegdheden van de staatsveiligheid* (*Parl. St.*, Kamer, 1986-1987, 941/1) van dhr. HENDRICK, ging natuurlijk in dezelfde richting, zij het dat het meer was gericht op de huidige werking van de betrokken dienst. De heren VERMEIREN en DEVOLDER dienden op 14 juli 1987 n.a.v. recente schietpartijen waarbij enkele rijkswachters omkwamen, een *Wetsvoorstel tot aanpassing van het overlevingspensioen en van de vergoeding van de weduwen van leden van de ordediensten en de hulpdiensten* in (*Parl. St.*, Kamer, 1986-1987, 956/1). Van een geheel andere orde is het *Wetsvoorstel tot versoepeling van de vervolgingen en de opsporingen in het kader*

van het drugbeleid (*Parl. St.*, Kamer, 1986-1987, 979/1), dat op 25 augustus 1987 door dhr. ANNEMANS werd ingediend. Hierin wordt o.m. voorgesteld om in het kader van de drugbestrijding de infiltratie en de 'telefoontap' te legaliseren. Op 13 oktober jl. tenslotte kwam dhr. VAN DEN BOSSCHE met het *Wetsvoorstel tot openbaarmaking van de zitting voor de raadkamer en de kamer van inbeschuldigingstelling op verzoek van de verdachte* (*Parl. St.*, Kamer, 1987-1988, 1005/1). Dit voorstel strekt er volgens hem o.m. toe om 'gebeurlijk controversieel politieel optreden' te ontdekken.

Zoals gewoonlijk werden deze voorstellen niet verder in bespreking gebracht. Gesproken werd, althans over opsporing en politie, in de Kamer in deze periode eigenlijk alleen maar n.a.v. interpellaties.

Ten eerste wijdde de Commissie voor de Binnenlandse Zaken, Algemene Zaken en Openbaar Ambt op 4 mei 1987 een groot deel van de dag aan de bespreking van de interpellaties van dhr. PEPERMANS, dhr. ANCIAUX, dhr. VANVELTHOVEN e.a. aan de Minister van Binnenlandse Zaken over het optreden van de rijkswacht bij de handhaving van de openbare orde, meer bepaald gedurende de staking van de mijnwerkers in Limburg (*Parl. Hand.*, Kamer, 1986-1987, C 54).

Ten tweede werd door de Commissie voor de Justitie op 3 juni 1987 ruim aandacht geschonken aan de interpellatie van dhr. MOTTARD aan de Minister van Justitie over het optreden van de staatsveiligheid in de WNP-affaire (*Parl. Hand.*, Kamer, 1986-1987, C 67-68). Veel weerwoord tegen het geharnaste betoog van de Minister van Justitie hadden de interpellanten niet. De Minister rondde zijn betoog af met de woorden: 'Tout d'abord, la Sûreté de l'Etat est vulnérable parce qu'elle est secrète mais c'est sa nature-même. Ensuite elle est vulnérable vis-à-vis de tous ceux qui n'aiment ni la Sûreté, ni l'Etat. Chacun d'eux — et ils ne sont pas ici — qui n'aiment pas, soit la Sûreté, soit l'Etat, soit aucun des deux, a évidemment aussi intérêt à ce que l'instrument que constitue la Sûreté de l'Etat et qui jusqu'à preuve du contraire n'est ni meilleur ni certainement pire que les services correspondants dans les pays voisins, soit mis en cause, mais la Sûreté de l'Etat n'a commis, à mes yeux, aucune faute qui justifierait qu'elle soit particulièrement mise en cause au niveau du Parlement' (p. 13).

3.2. Senaat

Het verslag dat namens de Commissie voor de Justitie op 6 oktober 1987 door dhr.

VAN ROMPAEY werd uitgebracht over de *Begrotingen van het Ministerie van Justitie voor de jaren 1986 en 1987* bevat op een aantal punten interessante informatie (*Parl. St.*, Senaat, 1985-1986, 5-VI-nr. 2). Meer bepaald kan men er in lezen dat de Gemengde Antiterroristische Groep momenteel zo'n 225 medewerkers (!) telt. Ook wordt er een overzicht in gepresenteerd van alle tijdelijk personeel (werklozen, dienstplichtigen enz.) dat bij de diverse politiediensten is ondergebracht: in totaal zo'n 1500 personen. De sterkte van de gerechtelijke politie is, zoals bekend, de laatste jaren ook sterk opgevoerd: van 1003 personen op 31-1-1981 naar 1.253 personen in januari 1987. Daarenboven zijn de uitrustingskredieten van deze dienst zeer sterk toegenomen: van 44 miljoen in 1985 naar 214,7 miljoen in 1986, en naar 339,5 miljoen in 1987 ... Interessant zijn ook de misdaadstatistieken (op basis van gegevens van de rijkswacht) over de jaren 1982-1986. Hieruit blijkt nl. dat (de cijfers over) allerlei vormen van zware criminaliteit in 1986 zijn afgenomen. Tenslotte is zeer opmerkelijk het gedetailleerde overzicht van het aantal malen dat in 1986-1987 gebruik is gemaakt van de apparaten ZOLLER en MALICIEUX: zo'n 90 keer.

Zoals gewoonlijk is het verslag van de Commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden, ditmaal opgemaakt door dhr. DE KERPEL, betreffende de *Begrotingen van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt voor de jaren 1986 en 1987* minder interessant (*Parl. St.*, Senaat, 1985-1986, 5-VII, nr. 2). Het enige punt dat er echt uitspringt is de bespreking van de toenemende bemoeienis van het Ministerie met het beheer van de korpsen van gemeentepolitie. Die bemoeienis heeft, dat moet gezegd, op enkele jaren tijd een hoge vlucht genomen en strekt zich ondertussen uit over vrijwel alle sectoren van dit beheer: rechtspositieregelingen, werving, opleiding, bewapening, verbindingen, enz.

Kennelijk is het Parlement het met deze ingrijpende ontwikkeling eens. Bij de bespreking van deze begrotingen op 3 en 4 juni jl. werd er in elk geval geen onvertogen woord over gezegd (*Parl. Hand.*, Senaat 1986-1987, p. 2166-2172, 2192-2201). Integendeel, zij wordt gezien als een voorwaarde voor het goed functioneren van de gemeentepolitie. Iets soortgelijks blijkt uit de bespreking van de *Begroting van de rijkswacht voor 1987* (*Parl. Hand.*, Senaat, 1986-1987, p. 2128-2135). In grote lijnen zijn de partijen het eens over, zoals dhr. DESCAMPS zei, 'l'impérieuse nécessité d'une police nationale

bien structurée et bien équipée'. De meeste problemen werden nog gemaakt over de moeilijkheden die de rijkswacht ondervindt bij de werving van geschikte kandidaten en bij de structurering van haar personeelsbeleid.

C.F.